

T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
İSLAMİ İLİMLER ENSTİTÜSÜ
FELESEFE VE DİN BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
MANEVİ DESTEK VE REHBERLİK PROGRAMI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ

4 – 6 YAŞ DİN EĞİTİMİNDE OKUL- AİLE -VELİ SACAYAĞI
VE MANEVİ DESTEK

Gülçiçek KESKİN

DENİZLİ

2023

T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
İSLAMİ İLİMLER ENSTİTÜSÜ
FELESEFE VE DİN BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
MANEVİ DESTEK VE REHBERLİK PROGRAMI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ

4 – 6 YAŞ DİN EĞİTİMİNDE OKUL-AİLE-VELİ SACAYAĞI
VE MANEVİ DESTEK

Gülçiçek KESKİN

Danışman
Doç. Dr. İsmet EŞMELİ
DENİZLİ

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ONAY FORMU

İslami ilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri–Manevi Destek ve Rehberlik Programı öğrencisi Gülçiçek KESKİN tarafından hazırlanan “4- 6 Yaş Din Eğitiminde Okul Aile Veli Sacayağı ve Manevi Destek” başlıklı Tezsiz Yüksek Lisans Projesi tarafımdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından Tezsiz Yüksek Lisans Projesi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. İsmet EŞMELİ

Danışman

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu ‘nun
.../.../2023 tarih ve..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Harun ABACI

Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; proje içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda, ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede ve ya başka bir üniversitede bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Gülçiçek KESKİN

ÖNSÖZ

Diyanet İşleri Başkanlığı 2013 yılından itibaren 4- 6 yaş Kuran Okullarını hizmete açmıştır. Bu okullarda Kur'anı Kerimi tanıma ve okumaya çalışma, dini ve milli değerlerimizin çocuklarımıza doğru aktarımı hedeflenmiştir.

Başkanlığımız bünyesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olan 4- 6 yaş Kuran Okullarında yıllık program, çocukların gelişim özellikleri dikkate alınarak, bireysel farklılıkları önemsenererek hazırlanmaktadır. İslam dininin içeriğini ve milli kültürümüzün doğru yöntemlerle anlatılması, bilgi kirliliğinin ve yanlış bilgi aktarımının gerçekleşmemesi için bu alanda lisans ve formasyon eğitimi alan öğretmenler ile beraber çalışılmaktadır.

Eğitimde öğretmen, öğrenci, veli dengesi sacayak gibi kaçınılmazdır. Anlatılan bilgilerin okul çerçevesinden çıkıp evde ve sosyal hayatta kalıcı hale gelebilmesi için veli desteğinin alınması büyük önem taşımaktadır. Bundan hareketle eğitim öğretim yılı içerisinde uygulanacak olan yıllık plan veli katılımının sağlanacağı bir program şeklinde düzenlenecektir. Veliler ünitelere göre sıralanarak her hafta bir velinin okulda ders programında bulunan, drama, deney, hikâye okuma ve gösterip yaptırma teknikleri ile çocuğun eğitim dünyasına adım atacaktır. Veli okul sürecini takip ettiği müddetçe öğrenilen bilgilerin kalıcı ve davranış haline gelme sürecine yardımcı olacaktır. Bu çalışma ile dini ve milli değerlerimiz sadece okul çatısı altında öğrenilen kuru bir bilgi olarak kalmayarak gelecekte dini doğru yaşayan ve yaşatan bir neslin gelişimine katkı sunacaktır.

Bu çalışmamızda yardımcı olan danışman hocam Doç. Dr. İsmet EŞMELİ 'ye şükranlarımı sunuyorum. Denizli Pamukkale Üniversitesinde Manevi Danışmanlık ve Rehberlik eğitimi almam için beni yönlendiren arkadaşım Yasemin Uğur'a, bu eğitimi almamız için akşam saatlerinde derslerini anlatan tüm hocalarımıza ve çalışanlara teşekkür ediyorum.

ÖZET

Pamukkale Üniversitesi İslami İlimler Enstitüsü Tezsiz Yüksek Lisans Proje Özeti

Projenin Başlığı: 4-6 Yaş Din Eğitiminde Okul Aile Veli Sacayağı ve Manevi Destek	
Projeyi Hazırlayan: Gülçiçek KESKİN	Danışmanı: Doç. Dr. İsmet EŞMELİ
Kabul Tarihi:	Sayfa Sayısı: ix+19
Anabilim Dalı: Felsefe ve Din Bilimleri	Programı: Manevi Destek ve Rehberlik
<p>Diyaret İşleri Başkanlığı 2013 yılında 4-6 yaş Kuran Okullarını hizmete açmıştır. Bu okullarda Kur'anı Kerim ve dini değerler, çocuklara alanında lisans ve formasyon eğitimi alan öğretmenler tarafından verilmektedir. Başkanlık çocukların gelişim özelliklerini ve bireysel farklılıklarını dikkate alarak eğitim programlarını düzenlemektedir. Eğitimde öğretmen, öğrenci, veli dengesi sacayak gibi kaçınılmazdır. Anlatılan bilgilerin okul çerçevesinden çıkıp öğrencinin aile ve sosyal hayatında kalıcı bir davranış haline gelmesi için veli desteği gereklidir. Bundan hareketle eğitim öğretimin yıllık planları hazırlanırken her velinin bir hafta okula gelip sınıfta ders içeriklerine yardımcı olması planlanmıştır. Veli bu süreçte eğitimin içerisinde katılarak, evde ve sosyal hayatta öğrenciye yardımcı olarak bilgilerin davranışa yansımaya ve kalıcı hale gelmesine yardımcı olacaktır.</p> <p>Bu proje ile çocuklarımız dini ve milli değerlerini hem okulda hem de evde pekiştirerek ahlaki değerleri yaşayan bir neslin oluşmasına katkı sağlanması amaçlanmıştır.</p>	
Anahtar kelimeler: Çocuk, okul, aile, değerlerimiz, eğitim.	

ABSTRACT

Pamukkale Üniwersty Institute of İslamic Sciences Abstract of Master Thesis	
Title of the Thesis : School ,family, parent support and moral support in religious education for 4-6 year olds	
Author: Gülçiçek KESKİN	Supervisor : Doç. Dr. İsmet EŞMELİ
Date:	No.of pages: ix+19
Department: Philosophy and Religious Studies Subfield: Spiritual Support and Guidance	
<p>The Presidency of Religious Affairs opened Quran schools for 4-6 year olds in 2013.In these scools the Quran and religiousvalues are taught by teachers who have undergraduate and formation training in their felds .The presidency organizes educational programs by taking into account the developmental characteristics and individual differences of children .In education ,teachers-student –parent balance is inevitable .Parental support is required fort he information given to go beyond the school framework and become a permanent behavior in the student’s family and social life.Based on this ,while the annual education plans were being prepared ,it was planned ,that each parent would come tothe school for aweek and help with the course content classroom.During this process, the parent will stay involved in education and help the student at home and in social life ,helping ,the information ,to be reflected in behavior and become parmanent .With this Project ,it is aimed to contribute to the formation of a group that lives by moral values by rainforcing aur childeren’s religious and national values both at schoolnand at home.</p>	
Keywords: Child, School, Family, Values , Education.	

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
ÖZET	VI
ABSTRACT	VII
İÇİNDEKİLER	VIII
GİRİŞ	1
1. Problem Durumu	2
2. Problem Cümlesi	2
3. Alt Problemler	2
4. Araştırmanın Amacı	2
5. Varsayımlar	3
7. Tanımlar	4
BİRİNCİ BÖLÜM	5
4-6 YAŞ DİN EĞİTİMİ	5
1. Diyanet İşleri Başkanlığı 4- 6 Yaş Kuran Okulları	5
2. Bu Projeden Doğrudan ve Ya Dolaylı Fayda Sağlayacak Eğitim Grupları	6
3. Proje Ekibi Görev ve Tanımları	7
3. 1. Proje Koordinatörü	7
3. 2. Sınıf Öğretmenleri	7
3. 3. Rehber Öğretmen ve Psikolojik Danışman	7
3. 4. Gönüllü ve yardımcı personel	7
3. 5. Teknik Personel	7
3. 6. Raportör	7
4. Okul Öncesi 4-6 Yaş Kuran Okulları	7
4. 1. Mevcut Durum Analizi	7
5. Proje Uygulama Adımları ve Faaliyetler	8
6. Proje Yürütülürken Kullanılacak Olan Yöntem ve Teknikler	9
6. 1. Anlatım Yöntemi	9
6. 2. Örnek Olay Yöntemi	9
6. 3. Problem Çözme Yöntemi:	9
6. 4. Deney Yöntemi:	10
6. 5. Gösterip Yaptırma Yöntemi:	10
6. 6. Gezi Yöntemi:	10
6. 7. Beyin Fırtınası:	10

6. 8. Toplantı Yöntemi -----	10
7. Proje Metotlarının Seçilme Sebepleri-----	10
8. Proje İzleme Mekanizması -----	10
8. 1. 4-6 Yaş Kuran Okullarında;-----	10
9. Yaz Kuran Kursları -----	11
10. Yaz Kuran Kursu Öğrencileri Bu Projeden Faydalanabilmesinin Mahiyeti-----	12
11. Hafta Sonu Kuran Kursları -----	12
12. Hafta Sonu ve Akşam Kuran Kursları Bu Projeden Faydalanabilmesinin Mahiyeti-----	13
13. Hafızlık Kursları-----	13
14. Hafızlık Kursları Bu Projeden Faydalanabilmesinin Mahiyeti -----	13
15. Okul Öncesinde Akran Öğrenimi-----	14
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME-----	15
KAYNAKÇA-----	18
ÖZGEÇMİŞ-----	19

GİRİŞ

Diyanet İşleri Başkanlığı 2013 yılından itibaren 4- 6 yaş Kuran Okullarını hizmete açmıştır. Bu okullarda Kuranı Kerimi tanıma ve okumaya çalışma, dini ve milli değerlerimizin çocuklarımıza doğru aktarımı hedeflenmiştir. 4-6 Yaş Kuran Okulları çocukların evlerinden sonra en fazla zaman geçirdikleri ikinci evleri olmuştur. Geçmişe baktığımızda çocuklara din eğitimi veren kurumlara “Sıbyan Mektepleri”, “Taş Mektepler”, “Küttab “ gibi isimler verilmiştir.

Çocuk psikolojisi ile ilgili kaynaklarda, ilk yıllarda verilen eğitimin, sonraki hayatında çocuğu büyük ölçüde etkilediğinden bahsedilir. “Ağaç yaşken eğilir”. Atasözü yerinde ve zamanında yapılması gereken eğitimin önemini dile getirir.¹

Osmanlı döneminde; ÂMİN alayı veya “bedi besmele cemiyeti “denen mahalle mektebinin ilk adımı, yani mektebe yeni verilecek olan çocuğun, hocanın, mahallelilerin, çocuklarında iştirak ettiği coşkulu ve kalabalık bir törenle evinden alınıp mektebe getirilmesi ve ilk dersini alması merasimi hem sembollerini hem de yapılış şekli itibariyle bugün bile daha etkileyici, renkli ve mükemmelini bulamadığımızı zannettiğim hatırlar ve hayalden çıkmayacak tam bir şölen”.² Şeklinde ifade edilmektedir.

Yeni ilk mektepte de okuyan Yahya Kemal ömrünün sonlarına doğru kendisine döndüğünde mahalle mektepleri için şunları söylemekten kendisini alamıyor: “Eğer oraya (Üsküp’teki mahalle mektebine) gönderilmemiş olsaydım, tahsilim doğrudan doğruya bir yeni maarif mektebinde başlamış olsaydı milliyetimin en hoş bir hatırasından mahrum kalmış olurdu. Çocukluğumda olsun birkaç sene güzel mazimiz içinde yaşamış oldum.³ İfadelerine baktığımız zaman okul öncesi eğitimi toplumumuzda önemli bir yere sahiptir. Okul öncesi din eğitimi çocuğun dini ve sosyal gelişimi açısından önemlidir.

¹ Mehmet Emin Ay, *Ailede ve okulda ideal din eğitimi*. (İstanbul : Mavi Yayıncılık, 1997), 18.

² *Bir eğitim tasavvuru olarak Mahalle/Sıbyan Mektepleri : hatıralar/yorumlar/tetikler*. (İstanbul : Dergah Yayınları, 2005), 10.

³ *Bir eğitim tasavvuru olarak Mahalle/Sıbyan Mektepleri*, 18.

1. Problem Durumu

Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda, Özel okullarda, Cemaat Okullarında, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı 4-6 Yaş Kuran Okullarında, değerler eğitimi ve okul öncesi eğitimi adı ile uzun yıllardır eğitim verilmektedir. Öğrencilerimizin okul öncesi eğitim kurumlarında öğrendikleri değerlerimiz; doğru sözlü olmak, saygı, sevgi, dualar, sınıf ve görgü kuralları, dini ve milli değerlerimiz ile ilgili öğrenilen bilgiler kalıcı davranışa dönüşmemektedir. Toplumun tabiri ile “terbiye” edilmemiş çocukların sayısı çoğalmaktadır.

“Çocukların baba ve anaya karşı hürmeti, kardeşler arasındaki samimiyeti, komşulara karşı muhabbeti, memlekete karşı olan borçlar ve hulasa ahlak mefhumunun altında topladığımız şeylerin her derecedeki okullarda, yüksekokullar hariç, ilk, orta ve liselerde bol bol verilmesi lazım gelir. Bu malumat onların programlarında vardır. Biz de de eski programlarımızda vardı. Bunu tekrar ele almağa mecburuz.”⁴

2. Problem Cümlesi

Bu çalışmanın problem cümlesi: 4-6 Yaş Din Eğitiminde Okul Aile Veli Sacayağı ve Manevi Destek olarak belirlenmiştir.

3. Alt Problemler

Okul öncesi dönemde eğitim sadece okul ile sınırlandırılması yeterli midir?

Okul öncesinde eğitim başarısı okul ile sağlanıyor mu?

Aile desteği olmasın okul öncesi çocukların davranış başarı durumu nasıldır?

Öğretmen öğrenci veli iş birliği ile eğitim ve davranış başarısı artış gösterir mi?

4. Araştırmanın Amacı

Toplumumuzda eğitim kalitesinin olumlu ya da olumsuz oluşu, öğretmenlerin bilgi ve disiplin başarısı, okul idaresinin tutumu her zaman değerlendirilen bir problem olmuştur. Toplumun öğrenciyi eğitim yönlendirmesinde ekonomik getirisi yüksek olan bölümler çoğalsa da, önce insan olmayı, ahlaklı olmayı öğrenmeli gibi ifadeler ilk sıralarda yer almaktadır.

⁴ Halis Ayhan, *Türkiye’de din eğitimi (1920 - 1998)*. (İstanbul : Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı (İFAV), 1999).

Bu proje çalışması ile problemin temelini neler olduğu, arzu edilen hedefin sadece okul ile gerçekleştirilemeyeceği, veli, öğretmen, öğrenci iş birliğinin gerekliliğinin anlatılması amaçlanmıştır.

5. Varsayımlar

- Okul öncesinde eğitim kalitesi öğretmen öğrenci veli desteği ile artırılabilir.
- Velinin öğretmen ile irtibat halinde olması çocuğun takibini kolaylaştırabilir.
- Okul öncesinde veli öğretmen iş birliği öğrenilenlerin evde ve sosyal hayatta tekrarlanmasını sağlayarak davranış haline gelmesine yardımcı olabilir.
- Veli iş birliği, çocuğun iç dünyasına girilmesine, kendini daha iyi ifade etmesine yardımcı olabilir.
- Veli öğretmen desteği ile kendini fark edip geliştirebilir.
- Veli öğretmen iş birliği ile okul öncesinde özel öğrenciler daha erken fark edilip desteklenebilir.
- Öğretmen veli iş birliği ile yetenekli öğrenciler ilgi alanlarına göre yönlendirilebilir.
- Veli öğretmen desteği ile bireysel gelişimdeki farklılıklar kabul edilip öğrencinin sınıf içi ve sosyal çevrede kıyaslanmasının önüne geçilebilir.
- Veli öğretmen iş birliği ile oyun oynamanın çocuk için önemi fark edilip oyun süreci geliştirilebilir.
- Veli öğretmen iş birliği ile özgüvenli, kendini ifade edebilen, kendini değerli hisseden bireyler yetiştirilebilir.

6. Sınırlılıklar

- Projenin uygulama aşamasında bütün veliler öğretmene ulaşamayabilir bu nedenle istenilen sonuca her zaman ulaşamayabilir.
- Veli, öğretmen veya öğrenci psikolojik olarak, fiziksel olarak rahatsız olabilir, beklenen sonuçlara ulaşamayabilir.
- Aile içi özel durumlar; anne baba ayrılığı, kalabalık ortamlar iletişimi engelleyebilir.
- Velinin iletişime kapalı olması, öğrenciye, veliye ulaşımı engelleyebilir.

7. Tanımlar

- Okul öncesi: İlköğretime başlamadan önce okullarda önceden belirlenmiş ve eğitim yılı boyunca devam eden sürecin adı.
- Formasyon: Öğretmenlik mesleki eğitimi.
- Sacayak: Ateşin üzerinde yemek pişirmek için tencerenin altına konulan demir.

BİRİNCİ BÖLÜM

4-6 YAŞ DİN EĞİTİMİ

1. Diyanet İşleri Başkanlığı 4- 6 Yaş Kuran Okulları

Diyanet İşleri Başkanlığı 2013 yılından itibaren 4-6 yaş Kuran Okullarını açmıştır. 4-6 Yaş Kuran Okulları çocukların evlerinden sonra en fazla zaman geçirdikleri ikinci evleri olmuştur. Geçmişe baktığımızda çocuklara din eğitimi veren kurumlara “Sıbyan Mektepleri”, “Taş Mektepler”, “Küttab” gibi isimler verilmiştir.

“Fıtrat “gerçeği kabul etme, anlama yeteneği demektir. Buna göre çocuğun dini milliyeti ne olursa olsun, hangi babadan dünyaya gelirse gelsin kendisine yapılacak inanç telkinlerini alabilecek, terbiye esaslarını benimseyebilecek yeteneğe ve buna hazır bir potansiyele sahip olarak dünyaya gelmektedir. Peygamber Efendimiz (s.a.s) bu hakikati bizlere “ Her çocuk fıtrat (Allah ‘a iman ve dini duygu mayası) üzerine doğar. Sonra ana – babası ya onu Yahudileştirir ya Hristiyanlaştırır ya da Mecusileştirir hadisi ile dile getirmiştir.⁵

İmam Gazali bu konu ile ilgili şu ifadelere yer verir, “çocuğun gelişmesi salih bir şekilde olduğu zaman, yapılan konuşmalar (nasihatler) çocuğun kalbine yerleşir, semere ve meyve verir. Taşın üzerine işlenen bir nakış gibi silinmez bir şekilde kalır. Eğer çocuğun büyümesi bunun aksine olursa çocuk (her şeyi bırakıp) oyuna alıştır, çirkin konuşmaya, yemek, elbise, süs ve böbürlenmeye alışır. Onun kalbi artık hakkı kabul etmekten kaçınır. Tıpkı duvarın kuru toprağı kabul etmediğı gibi... Bu bakımdan çocuğun terbiyesine daha başta ihtimam göstermek gerekir. Çünkü çocuk hem hayra hem de şerre vesile olarak yaratılmıştır. Ancak (hadisi şerifte ifade edildiğı gibi)anne babası onu iki taraftan birine meylettirir.⁶

Kurani Kerimde şöyle buyurulmuştur: “Servet ve oğullar, dünya hayatının süsüdür; ölümsüz olan iyi işler ise Rabbinin nezdinde hem sevapça daha hayırlı hem de ümit bağlamaya daha layıktır.⁷

Aileden görerek ve yaşayarak öğrenilen dini davranışlar, milli ve manevi değerler eğitimi, İslam ahlakı çerçevesinde, okullarımızda görev alan, lisans ve formasyon eğitimini tamamlamış öğretmenler tarafından öğrencilere aktarılmaktadır.

Başkanlığımız çocukların gelişim özelliklerini dikkate alarak, bireysel farklarını önemseyerek, dinimizi ve milli kültürümüzü sağlam kaynaklardan öğrenmelerini

⁵ Mehmet Reşat ŞAVLI, *İslâm'da Çocuk Terbiyesi* (İstanbul: Ensar, 2018), 30.

⁶ ŞAVLI, *İslamda çocuk*, 30.

⁷ ŞAVLI, *İslamda çocuk*, 31.

hedefleyerek çalışmalarını sürdürmektedir. Değerlerimizin pekiştirilmesi, öğrencilerimizin hayatının milli manevi değerler çerçevesinde yerleşmesini sağlamak hedeflenmektedir.

Kalıcı bir öğrenmenin gerçekleşmesi için 4- 6 Yaş Kuran Okullarında öğrenilen bilgilerin aile ve sosyal hayatta pekiştirilmesinin gerekli olduğu inancındayız. 2013 -2023 yılları arasındaki eğitim dönemlerinde; değerler eğitimi, dualar, Kuranı Kerim ve okul öncesi eğitim setleri ile devam eden bir eğitim süreci yaşanmıştır.

Ara tatil ve yaz tatili sonrası okula dönüşlerde çocuklara verilen bilgilerin, günlük aile yaşantısında ve sosyal çevrede pekiştirilmediği için kalıcı davranış haline gelmediğini gördük. Eğitim sadece okulda başlayıp bitecek olan bir süreç değildir. Eğitimin davranış haline gelebilmesi için sadece öğretmen değil veli desteği de gereklidir. Tam öğrenmenin gerçekleşmemesinin nedenlerine baktığımızda veli desteğinden uzak kaldığımızı tespit ettik. Tam ve kalıcı öğrenme için tıpkı bir sacayak gibi öğretmen – veli – öğrenci işbirliği içerisinde çalışmalıdır. Sacayağın bir basamağında eksiklik olduğunda çocuklara verilen eğitim sürdürülebilir ve kalıcı olma hedefinden uzaklaşacaktır.

4-6 Yaş Kuran Okullarında verilen değerler eğitimi ve Kuranı Kerim, okul öncesi eğitiminin verimliliğinin artması için “Veli “ basamağının aktifleştirilmesi gereklidir. Eğitimde velinin aktifleşmesi için eğitim dönemleri için hazırlanan yıllık planlara veli katılım haftası eklenecektir. Yıllık plan her velinin bir hafta okulda; drama, hikâye anlatımı, boyama ve kesme yapıştırma dersleri, cami ziyaretleri ile gerçekleştirilecektir. Veli bu katılım süreci ile çocuğun dünyasına ve eğitim sürecine adım atacaktır. Veli okul sürecini takip ettikçe öğrenilen bilgilerin günlük yaşam sürecinde tekrar edilmesine ve yayılmasına yardımcı olacaktır.

Kurani Kerim, milli ve manevi değerlerimiz sadece okul çatısı altında uygulanan “kuru bir bilgi” olmaktan çıkarak evde ve sosyal hayatta uygulanarak kalıcı bir davranış haline gelebilecektir. Çocuklarımızı İslam Ahlakı çerçevesinde çekirdekten yetiştirme hedefine yaklaşılacaktır.

2. Bu Projeden Doğrudan ve Ya Dolaylı Fayda Sağlayacak Eğitim Grupları

Bu proje Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı aşağıdaki eğitim kurumlarında kullanılıp süreç değerlendirmesi yapılabilir.

- Okul öncesi 4- 6 Yaş Kuran Okullarında
- Yaz Kuran Kurslarında
- Hafta Sonu Kurslarında

- Hafızlık Kurslarında

3. Proje Ekibi Görev ve Tanımları

Proje ekibi ve görevleri aşağıdaki gibidir.

3. 1. Proje Koordinatörü

Projeyi yazan, uygulamaya sunan, planlamanın nasıl olacağını belirleyen süreci yöneten kişidir.

3. 2. Sınıf Öğretmenleri

Hazırlanan yıllık planın sınıflarda anlatılmasını, konuların işlenişini, etkinliklerin uygulanmasını takip eden kişidir.

3. 3. Rehber Öğretmen ve Psikolojik Danışman

Veli eğitimlerini ve oryantasyon çalışmalarını yapan, öğrencilerin bireysel farklılıklarına göre çözüm üreten ve yönlendiren kişidir.

3. 4. Gönüllü ve yardımcı personel

Sınıf temizliği, mutfak işleri, etkinlikler ve gezilerde öğretmen ve öğrencilere yardımcı olan kişilerdir.

3. 5. Teknik Personel

Akıllı tahtanın kullanımında, bireysel ve grup sunumlarında, yılsonu etkinliklerinde yardımcı olan, bilgisayar sunumlarına, slaytlara yardımcı olan kişidir.

3. 6. Raportör

Başlangıçtan projenin sonuna kadar projeyi takip eden, gözlemleyen ve kaleme alan kişidir.

4. Okul Öncesi 4-6 Yaş Kuran Okulları

4. 1. Mevcut Durum Analizi

Diyanet İşleri Başkanlığı Okul Öncesi 4-6 Yaş Kuran Okullarında 2013 – 2023 yılları arasında yüz otuz bir bin öğrenciye eğitim imkânı sunmuştur. Öğrencilerimize Kurani Kerimi, harflerini tanıma dersleri planlanmıştır. Değerler eğitimi yıllık planlarına; Dua,

Şükür, Özür Dileme, Sevgi ve Merhamet, Saygı, Sorumluluk, Yardımlaşma, Sabır, İyilik, Doğruluk, Dürüstlük, Adalet, Allah'ı Seviyorum, Peygamberimi Seviyorum, Vatanımı Seviyorum, Dini Mekânlarımızı Seviyorum, Bayramlarımızı Seviyorum konuları yıllık zaman çizelgesine göre eklenmiştir. Öğrencilerimiz 4-6 Yaş Kuran okullarına başlayınca veli dini öğretim sorumluluğunu yerine getirdiğini düşünmektedir.

Çocuklarımızın yaş aralığı dikkate alındığında verilmek istenen değerler eğitimi ve Kur'anı Kerim dersleri çocuğun tek başına öğrenebileceği bir süreç değildir.

Öğretmen ve öğrencinin yanına veli basamağının desteğinin alınmasının gerekliliği bu projeye ihtiyaç duyulduğunu bize göstermektedir. Eğitimin Öğretmen – Öğrenci – Veli sorumluluğunda olması esastır. Bu sürecin sadece okul sorumluluğuna bırakılması çocuğun zaman kaybı ve bilgilerinin sağlam olmamasına sebep olmaktadır. Gelişimdeki bireysel farklılıklardan dolayı her çocuğun anlatılan değerleri, gösterilen etkinliği aynı seviyede anlaması mümkün değildir. Sınıf içi sürecinin uyumunun her öğrencide farklılıklar göstermesi, bireysel farklılıklar, aile içi problemlerin okul sürecini etkilemesi, okul, ev yaşamında sağlıklı bir süreci yaşayamayan çocukların durumu bu projenin sorunlarının kaynağını ifade etmektedir.

5. Proje Uygulama Adımları ve Faaliyetler

4-6 Yaş Din Eğitimine Okul Aile Veli Sacayağı ve Manevi destek projesinde uygulanacak adımlar ve projeler aşağıda sıralan maddeler şeklinde olacaktır. Bu uygulama adımları Kuran Kursunda eğitim alan öğrencilerinin yetiştiği sosyal çevre, velilerin eğitim durumları ve ekonomik imkânları, kurumun kültürel ve ekonomik şartları dikkate alınarak artırılabilir ve ya değiştirilebilir.

- 4-6 Yaş Okulundaki proje yürütücüsü ve sınıf öğretmenleri ile yıllık plan hazırlanır ve uygulama adımları planlanır.

- Bütün velilerin katılımı ile tanışma toplantısı yapılarak okulun hedefleri anlatılır ve yıllık plan içerisindeki işlenecek konular velilere aktarılır.

- Sınıf öğretmenleri şube toplantısı yaparak sürecin işleyişi ile ilgili velilere ayrıntılı olarak bilgilendirme yapar.

- Oryantasyon haftasında sınıflar kahvaltı etkinliği ile bir araya gelerek öğrenci-veli – öğretmen kaynaşması sağlanır.

- Sınıf gruplarına haftalık plan mesaj olarak atılır, o hafta içerisinde okulda hangi konuların işleneceği, ne tür etkinliklerin kullanılacağı, drama, değerler eğitimi, görsel etkinliklerin saat ve işleniş süreci veliye aktarılarak hafta içi okul sürecinin takibi sağlanır.

- Yıllık planda her veliye bir hafta ünite konusu belirlenir. Planlanan haftada veli okula gelerek, konuyu, drama, anlatım yöntemi, deney, gösterip yaptırma gibi öğretim yöntem tekniklerini öğretmenin desteğini alarak anlatır.

- Sınıf öğretmeni dönem başında her öğrenci için klasörü oluşturarak öğrenci etkinliklerini klasörde biriktirir.

- Velilerin öğretim sürecine dâhil edilmeleri sınıf etkinliklerine bütüncül bir ilgi katılımına yardım ederek süreç veli, öğretme-öğrenci ile beraber ilerlemeye devam edecektir.

- Güz dönemi Kasım ayı ara karnesinde bütün veliler ile bir araya gelinerek okul rehber öğretmenin katılımı ile süreç değerlendirmesi yapılır.

- Ara tatilde öğrenciler ile görsel mesaj ve sesli mesajlar ile iletişime devam edilir

- Dönem arasından sonra velilerin sıra ile her hafta sınıf içi etkinlik planlarına devam edilir.

- Yaşlılar haftası, engelliler haftası, kandil ve bayram günlerinde velilerin katılımı sağlanarak sınıf içi etkinlikler ve geziler düzenlenir.

- İkinci dönem Nisan ayı ara tatilinden önce sınıf öğretmenleri ve rehber öğretmenleri ile değerlendirme toplantısı yapılır.

- Yıl sonunda bütün veli ve öğretmenlerin katılımı ile yıl sonu değerlendirme toplantısı yapılır ve süreç konuşularak değerlendirilir.

- Gerekli izinler alınarak tüm okul katılımı ile yılsonu programı ve pikniği düzenlenir.

- Dönem başından itibaren biriktirilen faaliyetler etkinlik ajandası içerisinde öğrencilere hatıra olarak verilir.

- Veli ve öğrenciye Kuran Kursunun evi olduğu, arzu ettiği zaman ziyaret edebileceği ifade edilerek mutlu bir şekilde okulda ayrılması sağlanır.

6. Proje Yürütülürken Kullanılacak Olan Yöntem ve Teknikler

4-6 Yaş Din Eğitiminde Okul Aile Veli Sacayağı ve Manevi Destek projesinin sınıf içerisinde uygulama adımlarında şu yöntemler kullanılabilir.

6. 1. Anlatım Yöntemi

Zor ve karmaşık konuların anlatımında kullanılır. Öğretmen aktif öğrenci pasiftir. Bilme düzeyindeki hedeflere ulaşılır.

6. 2. Örnek Olay Yöntemi

Anlatılmak istenen konu günlük yaşamda karşılaşılan bir problem üzerinden anlatılır. Öğrencilerin problem çözme becerileri geliştirilmeye çalışılır.

6. 3. Problem Çözme Yöntemi:

Sınıf içindeki problemlerde öğrencilerden çözüm önerileri istenerek çözüme ulaşılır.

6. 4. Deney Yöntemi:

Bilimsel gerçekleri ispatlamak için kullanılır. Örneğin sınıf içerisinde sabun kullanarak mikropların yok olduğu açıklanabilir.

6. 5. Gösterip Yaptırma Yöntemi:

Öğrencilerin psikomotor becerilerini geliştirmek amacı kullanılır. Örneğin: Öğretmen abdestim nasıl alınacağını gösterir. Öğrenci öğretmeni takip ederek uygulamaya çalışır.

6. 6. Gezi Yöntemi:

Bir konu hakkında doğal ortamında incelemeler yapılır. Cami, müze, sergi gibi yerleri anlatmak için kullanılır.

6. 7. Beyin Fırtınası:

Bir konu hakkında öğrencilerin anlık fikirlerini almak için kullanılır. Yaralı bir kuş görünce ne yaparsın gibi sorular sorarak fikirleri değerlendirilir.

6. 8. Toplantı Yöntemi

Değerlendirme, fikir alışverişinde bulunmak için yapılacaktır. Güçlü ve zayıf yönler belirlenir.

7. Proje Metotlarının Seçilme Sebepleri

4-6 Yaş Din Eğitiminde Okul Aile Veli Sacayağı ve Manevi Destek Projesi yürütülürken uygulamada kullanılan metot ve tekniklerin seçilme sebepleri; eğitimin durumsallık ilkesine, ergonomiklik ilkesine ve durumsallık ilkesine göre değişiklik gösterecektir. Bu metotlar ile çocuklarımızın bireysel gelişimlerdeki farklılıkların değerlendirilmesi, anlama ve öğrenmedeki kazanımları dikkate alınarak bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerinin en iyi seviyeye gelerek sarmal bir şekilde ilerlemeleri hedeflenmektedir

8. Proje İzleme Mekanizması

4-6 Yaş Din Eğitiminde Okul Aile Veli Sacayağı ve Manevi Destek projesi yürütülürken proje izleme mekanizmasında rehber öğretmen, sınıf öğretmenleri, veliler yer alacaktır. Toplantılarda durum değerlendirmesi yapılarak, gerekli olan tedbirler alınarak, çalışmalar eklenerek iyileştirmeye gidilecektir.

8. 1. 4-6 Yaş Kuran Okullarında;

- Öğrencilerin yaş aralığı küçük olduğu için veli desteği alabilmek,

- Veliye eğitim programının içeriğini anlatıp, yardımcı olmasının gerekliliğine ikna etmek,
- Aile desteği ile öğrenilenlerin günlük yaşamda uygulanması ve kalıcı hale gelebilmesini sağlamak,
- Velinin sürece katılımı ile çocuğun davranışlarının takibini kolaylaştırmasını sağlamak,
- Akran zorbalığı yaşayan öğrencileri anlayabilmek,
- Öğrencilerin sosyal ortama uyumunu, sınıf içi etkinliklere ilgisini anlayabilmek,
- Özel öğrencilerin erken fark edilip, Rehberlik Araştırma Merkezine yönlendirilmesini sağlamak,
- Kişisel gelişim ve eğitim yardımına ihtiyacı olan veliler gereken yönlendirmeleri yaparak okul öncesindeki öğrenci ve velinin eğitim sürecinden faydalanmasına yardımcı olabiliriz.

9. Yaz Kuran Kursları

Yaz Kuran Kursu; Örgün eğitim kurumlarının eğitim süreci bittikten sonra yaz tatillerinde Cami ve Kuran Kurslarında 7- 24 yaş arası öğrencilere eğitim verilen on haftalık bir süreçtir. 1965 yılından itibaren çocuk ve yetişkin kursları açılmaya başlanmıştır. Yaz Kuran Kurslarında; Kur'anı Kerim, Dualar, Değerler Eğitimi ve Temel Dini Bilgiler eğitimi verilmektedir. Okul sürecinde dini bilgileri edinme süreci aksayan çocuklar için yaz Kuran Kursları bir fırsattır. Okul sürecinde unutulmuş, tamamlanamayan bilgiler yaz Kuran Kurslarında tamamlanır.⁸

On hafta süre ile devam eden yaz Kuran Kurslarına öğrenciler ilk haftalarda yoğun bir katılım sağlarlar. Bölgelere göre değişen yaz işleri; çay, buğday, yaylacılık, memleket ziyaretleri yaz eğitim sürecinin tamamlanmasını engellemektedir. Yaz Kuran Kursu biterken öğrenci anlatılan bilgi ve öğretilen dualarda eksiklik yaşamaktadır. Yarıda kalan bilgilerin tamamlanma süreci ertesi yıla bırakılır. Bir sonraki yaz tatilinde öğrenci önceki bilgilerini tekrarlamaya başlar, bu da öğrencide bıkkınlık, Camiye ve Kuran Kursuna isteksiz gitme duygusunu artırır. Dini bilgiler sadece yaz döneminde takip edilmekle öğrenciye bir devam sağlamamaktadır. Bilginin bütün yıla ve hayta yayılması öğrencinin bütüncül dini gelişimi için önemlidir.

⁸ *Yaz Kur'an kursları : dinimi öğreniyorum.* (Ankara : Diyanet İşleri Başkanlığı, 2016).

10. Yaz Kuran Kursu Öğrencileri Bu Projeden Faydalanabilmesinin Mahiyeti

- Yaz döneminde öğrencilere Kur'anı Kerim cüzü, Dualar kitabı, Dinimi öğreniyorum kitapları dağıtılmaktadır.
- Veli yaz Kuran Kursunda günlük öğrenilen bilgileri öğrenciye –hocasına sorarak bilgi takibi yapılabilir.
- Yaz Kuran Kursu eğitim dönemi bitince de dua, cüz ve dini bilgilerin öğrenilmesine, tekrar edilmesine devam edilebilir.
- Hafta sonu cami ziyaretleri yapılabilir.
- Yaz Kuran Kursundaki hocaları ve arkadaşları ile evde, Camide Kuran Kursunda görüşülerek öğrencinin dine olan bağlılığı canlı tutulabilir.
- Dini bilgileri öğrenmenin ve yaşamının sadece yaz aylarında olmadığı, dinin içeriğinin bütün yaşamımızla iç içe olduğu veli – hoca iş birliği ile öğrenciye hissettirilebilir.
- Yaz Kuran Kurslarını çocuklarımızın günü doldurduğu bir zaman aralığından çıkarmak süreci daha da değerli geçirmeye fırsat oluşturacaktır.⁹
- Bu süreçte veli dini bilgileri öğretmeyi eksik bıraktığını düşünmeyerek kendini daha iyi hissedecek, öğrencide dini öğrenimini bütün seneye yayarak manevi gelişimini sağlamlaştıracaktır.
- George Herbert “İyi bir anne yüz öğretmene bedeldir”, der. Bu anne profilini yakalayan toplumlar, şüphesiz ki geleceklerini daha sağlam inşa edeceklerdir.¹⁰

11. Hafta Sonu Kuran Kursları

Hafta sonu ve hafta içi akşam saatlerinde uygulanmaya başlanan Kuran Kursları ve Değerler Eğitimi programı yaz döneminde öğrenilenlerin devamlılığını sağlamak için uygulanmaya başlanan bir süreçtir. Öğrencinin dini bilgi ve uygulamaları gelecek yaz dönemine bırakması öğrencinin manevi gelişimi için olumsuz bir süreçtir. Hafta içi derslerden sonra, hafta sonu günlerinde yapılan bu çalışmalar öğrenciler için bir fırsat niteliğindedir. Velinin öğrenciye zaman planlamasında yardımcı olması, kursa ulaşımını sağlaması önemli bir sorumluluktur.

⁹ *Dinimi öğreniyorum*. (Ankara : Din İşleri Başkanlığının Çıkarmaları, 2017).

¹⁰ ŞAVLI, *İslamda çocuk*, 69.

12. Hafta Sonu ve Akşam Kuran Kursları Bu Projeden Faydalanabilmesinin Mahiyeti

- Velinin ders saatlerinde öğrenciye Kuran Kursuna ulaşması için yardımcı olması veliyi sürecin içine alır.
- Öğrenci okuldan sonra yaz kursundaki arkadaşları ile daha kaliteli zaman geçirebilir, tekrarlar yapabilir, dini eğitim ve formol eğitim sürecini beraber yürütebilir.
- Öğrenci akşam ve hafta sonu kurslarında oyun ve tekrarlar ile zaman geçirerek sosyal medya ve internet bağımlılığından uzaklaşabilir.
- Veli –öğrenci –öğretmen iş birliği bu süreçte dini duygu ve ibadetlerde manevi gelişimi artırabilir.
- Elinin bu süreçte öğrenciye yardımı; zamanın planlanmasına, aile içi iletişime, manevi yaşama katkıları artabilir.

Peygamberimiz (s.a.s)” Senin çocuklarının da senin üzerinde hakları vardır “. Buyurmakta ve babaları çocuklarına zaman ayırma onlarla ilgilenme ve gereği gibi terbiye etme hususunda uyarmaktadır.¹¹

13. Hafızlık Kursları

Hafızlık eğitimi Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı Kuran Kurslarında ve İlahiyat fakültelerinde verilmektedir. Hafızlık eğitimi iki ve dört yıl arasında değişmektedir. Kuran Kursları gündüzlü ve yatılı olarak eğitim vermektedir. Milli Eğitim Bakanlığının onayı ile ilköğretim dördüncü sınıf ve sekizinci sınıftan sonra hafızlık eğitimi için ara örgün eğitime verilerek tamamlanabilir. Hafızlık eğitimi uzun bir süreçtir, öğrenci aileden, arkadaşlarından ayrı kalmaktadır. Hafızlık eğitimi sürecinde veli işbirliği ve desteği önemlidir.

14. Hafızlık Kursları Bu Projeden Faydalanabilmesinin Mahiyeti

- Hafızlık eğitimi uzun bir süreçtir, bu süreçte velinin hafızlık hocası ile iletişimi çocuğun psikolojik durumunu anlamaya yardımcı olacaktır.
- Öğrencinin enerjisinin azaldığı, bıkkınlık dönemlerinde veli desteği öğrenciyi tekrar motive etmeye yardımcı olacaktır.
- Bilişsel seviye olarak hafızlık yapmaya yeterli olmayan öğrenciler eğitimini tamamlamadan formal eğitime dönebileceklerdir.

¹¹ ŞAVLI, *islamda çocuk*, 72.

• Hafızlık eğitimine katılmak istemeyen öğrenciler, veli –öğretmen –öğrenci görüşmesi ile ortak karar alabileceklerdir.

• Hafızlık süreci hoca –öğrenci – veli iş birliği ile daha kolay tamamlanabilecektir.

Peygamber efendimiz (s.a.s) “Kişinin öldükten sonra geride bıraktığı şeylerin en hayırlısı, kendisine dua eden sâlih bir evlat, sevabı kendisine ulaşan sadaka-i cariyeye, kendisinden sonra halkın amel ettiği ilimdir “.buyurmakta ve sâlih bir evlat yetiştirmenin ne denli önemli olduğuna vurgu yapmaktadır.¹²

O halde her mümin gece gündüz çalışmalı ve elindeki bütün imkânları değerlendirerek, sâlih evlatlar yetiştirmeli, geleceğe yatırım yapmalıdır.

15. Okul Öncesinde Akran Öğrenimi

Okul öncesi eğitim sürecinde çocuklar sistemli, planlı bir eğitim sürecine alışırlar. Ailelerinden farklı bir sosyal çevreyi yaşamlarına katarlar. Bu süreçte sınıf arkadaşlarının davranışlarından etkilenirler. Ailelerin kültürel değerlerdeki yakınlığını dikkate alarak çocukların gelişimine katkı sağlayacak ailelerle belirli aralıklar hâlinde bir araya gelerek çocuğun sosyal ve kültürel gelişimine katkı sağlayabilirler. Peygamberimiz (s.a.s) ;“Kişi dostunun (arkadaşının) dini (ahlakı) üzeredir. Öyleyse kiminle arkadaşlık ettiğine dikkat etsin.” uyarısında bulunmuştur.¹³

Ahlakın bu etkileşim yönüyle ilgili olarak Sevgili Peygamberimiz (s.a.s) “İyi arkadaşla kötü arkadaşın misali, misk taşıyanla körük çeken insanlar gibidir. Misk sahibi ya sana kokusundan verir ya sen ondan satın alırsın. Körük çekene gelince ya elbisesini yakar yahut da sen onun pis kokusunu alırsın. “ buyurmakta ve ümmetini bu hususta uyarmaktadır.¹⁴

¹² ŞAVLI, *islamda çocuk*, 95.

¹³ ŞAVLI, *islamda çocuk*, 110.

¹⁴ ŞAVLI, *islamda çocuk*, 111.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

4-6 Yaş Din Eğitiminde Okul Aile Veli Sacayağı ve Manevi Destek projesi yürütülürken örgün eğitimde beş yıl süre ile yaygın eğitim kapsamındaki yaz Kuran Kurslarında beş yaz dönemini kapsayan süre içerisinde uygulanmıştır. Projenin uygulandığı eğitim yılları ve dönemleri şöyledir:

- 2018/ 2019 Eğitim Öğretim Yılı Rize -Güneysu Ortaköy Hafızlık Kuran Kursu, 20 öğrenci
- 2.2018/2019 Eğitim Öğretim Yılı Rize-Güneysu Ortaköy Hafızlık Yaz Kuran Kursu, 25 öğrenci
- 2019/2020 Eğitim Öğretim Yılı Rize- Güneysu Ada Cami 4-6 Yaş Kuran Okulu, 17 öğrenci
- 2020/ 2021 Eğitim Öğretim Yılı Rize -Güneysu Gül Bahçesi 4- 6 Yaş Kuran Okulu 17 öğrenci
- 2020/2021 Eğitim Öğretim Yılı Rize Merkez Sahil Camii 4- 6 Yaş Kuran Okulu, 12 öğrenci
- 2020/2021 Eğitim Öğretim Yılı Rize Merkez Sahil Camii Yaz Kuran Kursu, 25 öğrenci
- 2021/2022 Eğitim öğretim Yılı Rize Merkez Sahil Camii 4-6 Yaş Kuran Okulu, 15 öğrenci
- 2021/2022 Eğitim Öğretim Yılı Rize Merkez Sahil Camii Yaz Kuran Kursu, 28 öğrenci
- 2022/2023 Eğitim Öğretim Yılı Rize Merkez Sahil Camii 4-6 Yaş Kuran Okulu 14 öğrenci
- 2022/2023 Eğitim Öğretim Yılı Rize Merkez Sahil Camii Yaz Kuran Kursu, 30 öğrenci ile bu proje uygulanmıştır.

4- 6 Yaş Öğrencilerinin Değerlendirilmesi.

- 4- 6 Yaş öğrencileri genelde uyarı bekleyen,
- Aile içerisinde ilgi yeterli düzeyde ise gözlem yapabilen,
- Anlayamadığı uyanarlarda bekleyen, bazen soru sorabilen,
- Etkinliklerde arkadaşlarını takip edebilen,
- Erkek öğrenciler genelde dinler gibi görünüp oyun oynayabilen,

- Dikkatlerini çeken bir oyun ya da etkinlik olursa kendilerini tam katılım sağlayabilen,
- Evde olumsuz bir durum yaşanmışsa bunu gün içerisinde oyun ve etkinliklere yansıtabilen,
- Söze değil davranışa odaklanabilen, duyduklarından ziyade gördüklerini yapabilen,
- Kendini sınırlandırmayı öğrenememiş, duygularını ve isteklerini düşünmeden ifade edebilen,
- Bahsedilen konu ile ilgili olmayan, aklına gelen her şeyi ifade edebilen,
- Formal ders sürecine alışamayan, sürekli oyun oynamak isteyen,
- Evde velinin ilgilendiği, ön bilgisi olan konularda fikirlerini konuşabilen,
- Uyarılara cevap veren öğrenciler sınıf içerisinde takip edilmekte ve lider rolü üstlenebilmektedir.

Yaz Kuran Kursu Öğrencilerinin Değerlendirilmesi.

- Öğrenci velinin ısrarı ile kursa gelmektedir,
- Uykulu kendini derse veremeyen, okulda bu konuları işledik dinlemek istemiyorum diyebilen,
- Kız öğrenciler; boyama ve kâğıt süsleme ile ilgilenirken, erkek öğrenciler; bilek güreşi yapıp, izledikleri filmleri anlatabilen,
- Hocanın anlatımlarını bazen bizim hoca başka anlatıyor diye eleştirebilen,
- Dersten çıkmak istediği zaman annem çağırdı gitmem gerekiyor diye ifadeleri olan öğrencilerdir.

Hafızlık Kuran Kursu Öğrencilerinin Değerlendirilmesi.

- Hafızlık öğrencileri; bölgelere göre farklı özellikler gösterebilmektedir.
- Yatılı hafızlık kurslarındaki öğrencilerin ergenlikleri kursta geçmektedir.
- Eve gitmek isteyen, ezber yapmak istemeyen, hastayım diye sürekli izin alabilen, ders vermediği zaman hocayı sorumlu tutan bir öğrenci tutumu sergilemektedirler.

4-6 Yaş Din Eğitiminde Okul Aile Veli Sacayağı ve Manevi Destek projesi uygulandıktan sonra aşağıdaki alanlarda projenin geliştirilmeye açık olduğu kanaatine varılmıştır. Gözlem sonucunda projenin güçlü ve zayıf yönleri aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

- 4-6 yaş öğrencilerinin psikomotor becerilerinde, bilişsel gelişimlerinde, sosyal uyum seviyelerinde bireysel farklar gözlenmektedir, bu farklar veli desteği ile azaltılabilmektedir.

•4-6 yaş okul eğitiminde sürecinde veliler süreci sadece öğretmenlere bırakmanın yeterli olmadığını fark ederek kendileri de sürece katılmaya çalışmaktadırlar.

•4-6 yaş öğrencilerinden özel destek eğitimine ihtiyacı olan öğrenciler veli tarafından normal kabul edilmektedir, velinin sürece dâhil edilmesi ile öğrencinin tamamlanması gerekli olan yönleri fark edilerek veli –öğrenci Rehberlik Araştırma Merkezine yönlendirilmekte zorluk yaşanmamaktadır.

•4-6 yaş öğrencileri sözel anlatımlardan ziyade davranış odaklıdır, sınıfta anlatılanlar evde, sosyal çevrede veli tarafından pekiştirilmediği zaman unutulabilmektedir, velinin sürece alınması ile öğrenilen bilgiler evde de pekiştirilerek kalıcı öğrenme haline gelebilmektedir.

•4-6 yaş öğrencilerine okulda öğrenilen bilgileri evde uygulama, kendini ifade etme fırsatı verilmediğinde davranış bozuklukları izlenebilmektedir, veli katılımları ile bu davranışların sebebi konuşularak azaltılabilmektedir.

•Veli öğretmen iş birliğinde öğrenci öğrendiklerini uygulamada karışıklık yaşamamaktadır. Okulda selam vermenin önemi anlatılınca evde de bunu uygulayarak pekiştirmesi sağlanabilmektedir.

•4-6 yaş öğrencilerinin büyük bir bölümü evde yeteri uyaranları almamaktadır, veli öğretmen iş birliği ile yapılan toplantılarda yapılması gereken davranışlar, önerilen kitaplar veliye ifade edilerek öğrencinin eğitim kalitesi artırılmaya çalışılmaktadır.

•Velinin öğrenciyi arkadaşları ile kıyaslaması öğrencide olumsuz etkiler bırakmaktadır, veli görüşmelerinde gelişimdeki bireysel farklardan bahsederek veli tutum ve davranışlarının çocuğa görelilik ilkesine göre hareket edilmeye çalışılmaktadır.

•Beslenme konusunda hazır yiyeceklere yönelen veliler toplantılarda bilgilendirilerek doğal gıdalar ile beslenme konusunda yönlendirilebilmektedir.

•Velilerimize eğitim durumları, yaş aralıklarına göre tavsiye ettiğimiz kitap listeleri, dinlemelerini uygun gördüğümüz radyo programları veli iletişiminde öğretmenin işini kolaylaştırmakta veliyi sürece dâhil etmeye hız kazandırmaktadır.

Yukarıda ifade edilen bilgiler tarafımdan belirtilen eğitim dönemlerinde uygulanmış ve velilerden olumlu geri bildirimler almıştır. Öğrencilerimizin dikkat ve samimiyet ile veli iş birliği içerisinde takip edilmesi, öğretmen ile diyalogun sıcak tutulması okul ve sosyal süreçte çocuklarımızın doğru yönlendirilmelerine, kendilerini ifade etmelerine, mutlu bir birey olmalarına temel atmaktadır.4-6 Yaş Din Eğitiminde Okul Aile Veli Sacayağı ve Manevi Destek projesi sürdürülebilir proje olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Ay, Mehmet Emin. *Ailede ve okulda ideal din eğitimi*. İstanbul : Mavi Yayıncılık, 1997.

<http://ktp2.isam.org.tr/detayzt.php?navdil=tr&idno=5432&tarama=MEHMET+EM%C4%B0N+AY>

Ayhan, Halis. *Türkiye’de din eğitimi (1920 - 1998)*. İstanbul : Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı (İFAV), 1999.

<http://ktp2.isam.org.tr/detayzt.php?navdil=tr&idno=173239&tarama=halis+ayhan>

ŞAVLI, Mehmet Reşat. *İslâm’da Çocuk Terbiyesi*. İstanbul: Ensar, 3. Basım, 2018.

Bir eğitim tasavvuru olarak Mahalle/Sıbyan Mektepleri : hatıralar/yorumlar/tetikler.

İstanbul : Dergah Yayınları, 2005.

<http://ktp2.isam.org.tr/detayzt.php?navdil=tr&idno=20629&tarama=ismail+kara++ali+birinci>

Dinimi öğreniyorum. Ankara : Din İşleri Başkanlığının Çıkarmaları, 2017.

<http://ktp2.isam.org.tr/detayzt.php?navdil=tr&idno=389725&tarama=dinimi+%C3%B6%C4%9Freniyorum>

Yaz Kur’an kursları : dinimi öğreniyorum. Ankara : Diyanet İşleri Başkanlığı, 2016.

<http://ktp2.isam.org.tr/detayzt.php?navdil=tr&idno=346245&tarama=dinimi+%C3%B6%C4%9Freniyorum+diyanet>

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı	Gülçiçek
Soyadı	KESKİN
Doğum Yeri ve Tarihi	ARTVİN, 05.02.1982
Uyruğu	Türkiye Cumhuriyeti
İletişim Adresi ve Telefonu	İslamlaşa Mah. Şehit Ömer Aktuğ Sokak. Konak Evleri /Rize Daire /1 No/ 5 Telefon: 0543 328 80 96
Eğitim	
İlkokul	Mehmetçik İlkokulu
Ortaokul	İmam Hatip Ortaokulu
Lise	Artvin İmam Hatip Lisesi
Yükseköğretim (Lisans)	Ondokuz Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Yabancı Dil	
Yabancı Dil Adı – SINAV ADI – Sınavın Yapıldığı ay ve yıl	
Varsa Mesleki Deneyim	
Yıllar	Mesleki Deneyim
2012-2014	Rize / Pazar İlçe Müftülüğü
2014-2017	Rize /Derepazarı Anadolu Lisesi
2018- Halen Görevde	Rize İl Müftülüğü